

Helsingfors/Mariehamn 6.7.2021**Nr 39/21****Hänvisning** Justitieministeriets skrivelse
16.6.2021, VN/12557/2021.

Till Justitieministeriet

Ärende

Justitieministeriet inbegär i skrivelse 16.6.2021 om Ålandsdelegationens utlåtande beträffande ett förslag till en överenskommelseförordning om ordnandet av studentexamen på Åland. Undervisnings- och kulturministeriet och Studentexamensnämnden har inkommit med utlåtande över förslaget. Ålands landskapsregering har samtyckt till överenskommelseförordningen.

Överenskommelseförordningens innehåll

Förordningsutkastet består av tre paragrafer. I dess 1 § bemyndigas den Studentexamensnämnd som avses i 2 § i lagen om studentexamen (FFS 502/2019) att sköta den förvaltningsuppgift som består i att ordna studentexamen enligt 25 § i landskapslagen om gymnasieutbildning (ÅFF 13/2011). Enligt förordningens 2 § medför en på Åland avlagd studentexamen som har ordnats i enlighet med 1 § samma behörighet som motsvarande examen som har avlagts i riket. I förordningens 3 § kommer att anges när den träder i kraft. Genom förordningen upphävs gällande överenskommelseförordning om studentexamen i landskapet Åland (FFS 433/2006). Föreliggande förordningsutkast föranleds av ändringar i rikslagstiftningen och landskapslagstiftningen.

Lagstiftningsbehörigheten

Enligt 18 § 1 och 14 punkterna i självstyrelselagen för Åland har landskapet lagstiftningsbehörighet i fråga om landskapsregeringen och under denna lydande myndigheter och inrättningar samt undervisning. I propositionen till självstyrelselagen (RP 73/1991 rd s. 43) konstateras att undervisningsväsendet i sin helhet ska vara underställt landskapets lagstiftningsbehörighet. Enligt motiven har landskapet behörighet att stadga bland annat om gymnasiets mål och innehåll. Till rikets lagstiftningsbehörighet hör däremot enligt 27 § 3 punkten i självstyrelselagen statsmyndigheternas organisation och verksamhet. Denna punkt omfattar bland annat vilka

Postadress:

Ålandsdelegationen
Statens ämbetsverk på Åland
PB 58
22101 MARIEHAMN

Telefon:

växel 018-635270

Telefax:

018-635268

Adress i Helsingfors:

Georgsgatan 9 A 4
00120 HELSINGFORS

fordringar en läroinrättning ska uppfylla för att ha dimissionsrätt till statens universitet och kunskapskrav för viss av staten godkänd kompetens. I nämnda proposition anges vidare att självstyrelselagens bestämmelser i princip inte ställer några hinder för att man genom en landskapslag utformar gymnasieundervisningen så att den till innehållet avviker från det som gäller i riket även till andra delar än vad som gäller finska språket. Följden kan dock bli att dimissionsbetyg på Åland inte berättigar till inträde vid rikets högskolor om detta inte regleras genom avtal eller på annat sätt.

Ålandsdelegationens utlåtande

Enligt 1 § 3 mom. i lagen om studentexamen (FFS 502/2019) ger avläggande av studentexamen allmän behörighet för fortsatta studier vid högskolor på det sätt som föreskrivs i lagstiftningen om högskolor. Studentexamen i det avseende att den ger allmän behörighet för studier vid universitet eller högskola i riket utgör en riksangelägenhet. Eftersom undervisningsväsendet hör till landskapets behörighet ankommer det på landskapet att lagstifta om innehållet i och genomförandet av de examina som ges vid landskapets skolor. Eftersom de ärenden förordningsutkastet gäller berör ärenden som hör både till landskapets och rikets behörighet kan de, liksom i gällande överenskommelseförordning, lämpligen regleras i en sådan.

Ålandsdelegationen ser inte hinder för att förslaget till överenskommelseförordning i föreliggande form sätts i kraft.

Närvarande

Ordföranden Lindbäck, ledamöterna Erlandsson, Lampi, Pellonpää och Suviranta.

På Ålandsdelegationens vägnar:

Peter Lindbäck
ordförande

Rainer Åkerblom
sekreterare